

ROMÂNIA
REGIUNEA DE DEZVOLTARE CENTRU
CONSILIUL PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

PROCES VERBAL
Încheiat astăzi, 9.12.2020, la
Ședința Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru
online

Membrii Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru participanți la ședință:

1. Ion Dumitrel – Președinte Consiliul Județean Alba
2. Pleșa Gabriel Codru - primar Municipiul Alba Iulia, reprezentat de doamna Maria Seemaan
3. Adrian Teban – Primar Orașul Cugir
4. Romulus Raica – Primar Comuna Galda
5. Ioan Adrian Veștea - Președinte Consiliul Județean Brașov
6. Allen Coliban – Primar Municipiul Brașov
7. Chirilaș Tiberiu Nicolae - Primar Comuna Vama Buzăului
8. Tamás Sándor – Președinte Consiliul Județean Covasna
9. Antal Árpád – Primar Municipiul Sfântu Gheorghe
10. Gyero Jozsef - Primar oraș Covasna
11. Borboly Csaba – Președinte Consiliul Județean Harghita
12. Korodi Attila – Primar Municipiul Miercurea Ciuc
13. Mik József – Primar Orașul Borsec
14. Peter Ferenc – Președinte Consiliul Județean Mureș
15. Soós Zoltán – Primar Municipiul Tîrgu Mureș
16. Ioan Cristian Moldovan – Primar Orașul Luduș, reprezentat de doamna Năsăudean Anca
17. Simon Istvan – Primar Comuna Sînpaul
18. Daniela Cîmpean – Președinte Consiliul Județean Sibiu
19. Astrid Fodor – Primar Municipiul Sibiu
20. Mircea Mihai Dragomir – Primar Comuna Biertan

Alți participanți invitați:

- Henning László-János – Vicepreședinte Consiliul Județean Covasna
- Crețu Mircea – Instituția Prefectului Sibiu
- Peli Levente – Consiliul Județean Harghita
- Oana Popa - Consiliul Județean Sibiu
- Zonda Erika - Consiliul Județean Harghita
- Personal tehnic din cadrul instituțiilor participante

Reprezentanți ADR Centru:

- Simion Crețu – Director General ADR Centru
- Dan Popa – Director Organism Intermediar POR
- Adriana Mureșan – Director Direcție Politici Regionale, Programare
- Nicolae Mărginean – Director Departament Relații Publice și Comunicare
- Ovidia Caba- Director Departament Politici Regionale

Ședința s-a desfășurat în sistem de videoconferință online, în data de 9.12.2020, de la ora 11.00, fiind condusă inițial de domnul Adrian Veștea – Președinte al CDR Centru și Președinte al Consiliului Județean Brașov, iar apoi

de domnul Csaba Borboly - Președinte al Consiliului Județean Harghita, ales în funcția de Președinte al CDR Centru.

Domnul Adrian Veștea: Vreau să-i felicit pe noii noștri colegi, care începând de astăzi vor face parte din Consiliul pentru Dezvoltare Regională Centru. De asemenea, vreau să felicit toți colegii care au făcut parte din mandatul trecut și își continuă mandatele. Vă doresc mandate de succes, să avem parte de cât mai multe proiecte și un grad de absorbție cât mai mare. Vi s-a comunicat Ordinea de zi fiecăruia dintre dumneavoastră.

Supun la vot aprobarea Ordinii de zi a ședinței CDR Centru. Cine e pentru? Dacă e cineva împotrivă sau are vreo abținere, vă rog să vă anunțați fiindcă nu vă văd. Dacă nu, se consideră că e aprobată în unanimitate.

Continuăm cu primul punct, "Proiect de hotărâre privind constituirea Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru."

Și îi dau cuvântul domnului director Simion Crețu.

Domnul Simion Crețu: Mulțumesc domnule președinte. Vreau să vă spun și eu bună ziua tuturor participanților la această ședință a CDR Centru. De asemenea, vreau să felicit și eu, reprezentanții administrației publice care la alegerile locale din 27 septembrie 2020 și-au reînnoit mandatele, și în același timp și pentru cei ce au reușit să câștige alegerile locale pentru pozițiile pe care au candidat. După cum spunea domnul președinte, este o perioadă plină de provocări. Sunt foarte mari probleme din cauza pandemiei. Din punct de vedere economic există o anumită constrângere, inclusiv bugetar, deci practic oportunitățile prin fondurile europene trebuie să le valorificăm cât mai bine, să ne preocupe cât mai mult și să găsim cele mai bune metode pentru materializarea fondurilor, ca să producă efecte.

În ce privește primul proiect de pe ordinea de zi, constituirea CDR, conform Legii 151/1998 Consiliul pentru Dezvoltare Regională Centru este organismul coordonator al activității de dezvoltare în regiune. Modul de constituire și atribuțiile acestui organism regional sunt stabilite prin Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România. Conform acestei legi Consiliile pentru dezvoltare regională sunt structuri partenariale deliberative cu un rol important în realizarea obiectivelor de bază ale politicii de dezvoltare regională în România, precum și în coordonarea la nivel regional, a procesului de implementare a programelor de coeziune economică și socială, finanțate prin fondurile nerambursabile ale Uniunii Europene.

Consiliile pentru dezvoltare regională sunt constituite la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare și au în componență președinții consiliilor județene și câte un reprezentant al fiecărei categorii de consilii locale municipale, orașenești și comunale din fiecare județ al regiunii.

În concordanță cu obiectivele politicii regionale, consiliile pentru dezvoltare regională au următoarele atribuții principale, stabilite prin lege:

- analizează și aprobă strategia și programele de dezvoltare regională;
- aprobă proiectele de dezvoltare regională, selecționate la nivel regional și avizează proiectele supuse unei proceduri de selecție naționale;
- aprobă criteriile, prioritățile, alocarea și destinațiile resurselor Fondului pentru dezvoltare regională;
- coordonează și sprijină dezvoltarea parteneriatelor regionale;
- elaborează și aprobă regulamentul propriu de funcționare, în conformitate cu Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a consiliilor pentru dezvoltare regională;
- aprobă statutul de organizare și funcționare al agențiilor pentru dezvoltare regională, precum și organigramele și bugetele acestora;
- coordonează activitățile de mediatizare la nivel regional a politicilor și obiectivelor de dezvoltare regională, a programelor regionale finanțate de Uniunea Europeană, etc.

În urma alegerilor organizate în România din data de 27 septembrie 2020, apare necesitatea constituirii unui nou consiliu pentru dezvoltare la nivelul Regiunii Centru.

Prin adresa nr. 37394/21.10.2020 ADR Centru a solicitat consiliilor județene de la nivelul Regiunii Centru să facă demersurile necesare pentru nominalizarea reprezentanților județului în Consiliul pentru Dezvoltare Regională, în conformitate cu prevederile Legii nr. 315/2004. În conformitate cu prevederile art. 7 alin (6) din Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, reprezentanții consiliilor județene, ai municipiilor, orașelor și comunelor din cele șase județe au fost nominalizați, ei urmând să constituie noul Consiliu pentru Dezvoltare Regională Centru.

Aș vrea să reiterez faptul că președinții consiliilor județene sunt membrii de drept, iar municipiile reședință de județ la fel, orașele și comunele au câte un membru nominalizat. Conducerea CDR Centru e asigurată de un președinte și un vicepreședinte ce îndeplinesc această funcție pe un mandat de un an. Doriți să mai citesc lista membrilor CDR Centru. Ce ziceți domnule președinte?

Domnul Adrian Veștea: Sunt anexă la hotărâre și, cu siguranță, după perioada pandemiei ne vom vedea și fizic și ne vom cunoaște.

Domnul Simion Crețu: Având în vedere cele de mai sus, vă întrebăm dacă sunteți de acord să declarăm constituit CDR Centru pentru perioada 2020-2024.

Domnul Adrian Veștea: Cine e pentru? Cine e împotriva? Se abține cineva? Vă rog să vă anunțați care sunteți împotriva sau vă abțineți. Dacă nu, vă mulțumesc, se consideră că e aprobată în unanimitate.

Trecem la punctul doi: "Proiect de hotărâre privind alegerea președintelui și vicepreședintelui Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru".

Eu vreau să vă mulțumesc că mi-ați acordat această încredere. Am fost onorat să fiu președintele CDR Centru. Așteptăm propuneri pentru funcția de președinte al CDR.

Domnul Simion Crețu: Dacă-mi permiteți, domnule președinte. După cum știți, funcția de președinte și vicepreședinte se îndeplinește de președinții consiliilor județene din regiune. Prin rotație, pe câte un an. La nivelul regiunii noastre, practic nu s-a optat pentru vot secret, iar acum cei șase președinți nu au avut posibilitatea să se întâlnească fizic ca să discute pe acest subiect. În perioada 2016-2020 s-au format 3 echipe de câte doi președinți de consilii județene, respectiv județele Sibiu cu Covasna, județele Brașov cu Harghita și județele Mureș cu Alba. Actualmente era la conducerea CDR Centru echipa Harghita cu Brașov, fiind nominalizați în vara anului 2019, practic doar domnul președinte Adrian Veștea deținând această funcție de președinte al CDR Centru. Aș vrea să vă informez urmând ca decizia s-o luați dumneavoastră, prin discuțiile avute cu domnul președinte Veștea și cu domnul președinte Borboly, practic a rezultat faptul că ar trebui să aibă loc o rotație, prin care domnul Borboly să devină președinte CDR și domnul Veștea vicepreședinte pe perioada unui an, iar apoi se va continua cu județele Mureș și Alba sau cum se decide, nu este obligatoriu. Această problemă am discutat-o, având în vedere că urmau ca echipă de președinți de consilii județene, președinții de la Alba și Mureș, prezenți azi aici, și care au fost de acord cu această mutare. Dacă sunteți de acord cu echipa stabilită de cei șase președinți, putem adopta această măsură. Dacă nu, vom utiliza votul secret prin care noi, de la ADR Centru, vom propune o procedură scrisă prin care stabilim procedura, tot prin videoconferință, de vot secret, pentru a fi protejat și să procedăm la alegerea conducerii sub altă formă.

Domnul Tamás Sándor: Domnul director și domnilor, dacă-mi permiteți. Era o cutuma între noi, într-adevăr, și având în vedere că nici nominal nu s-a schimbat nici unul dintre cei șase președinți, dacă nu mă înșel, atunci eu aș propune continuarea acestei cutume, stabilire echipă la conducere și cu schimb al funcției CDR la un an. Eu aș propune să continuăm această cutumă mai ales că s-a format o continuitate între președinți.

Domnul Adrian Veștea: Și eu sunt de acord cu această cutumă. Suntem aceleași persoane din mandatul trecut. Cred că dacă am convenit atunci un mod de lucru ar trebui să-l păstrăm. Va trebui să facem cele două nominalizări, domnul director, și să facem vot deschis?

Domnul Simion Crețu: Dacă există înțelegerea și propunerea din partea președinților, se poate face vot deschis, fiindcă se votează o echipă și se continuă un lucru stabilit prin hotărâre, fapt ce a funcționat în vechiul mandat.

Domnul Peter Ferenc: Scuze pentru întârziere. Ieri am discutat cu domnul director Crețu și câțiva colegi. Ideea era continuarea acelei cutume avute până acum și asta ar însemna că încă un an de zile merge tandemul Brașov Harghita și apoi ar urma Mureș și Alba.

Domnul Adrian Veștea: Eu sunt de acord, domnul președinte de la Covasna e de acord, dumneavoastră sunteți de acord, înțeleg că și domnul Dumitrel.

Doamna Daniela Cîmpean: Sibiul este de acord.

Domnul Adrian Veștea: Supunem la vot atunci, Csaba Borboly președinte pentru următorul an de zile, iar Veștea Adrian, vicepreședinte. Aveți altă propunere? Neavând Altă propunere se supune la vot.

Cine e pentru? Cine e împotrivă? Se abține cineva? Vă rog să vă exprimați verbal. Înțeleg că toate lumea este de acord, votul este unanim. Vă mulțumesc, se consideră că e aprobată în unanimitate.

Fiind ales președintele mai conduc eu ședința sau o va conduce domnul președinte Borboly?

Domnul Simion Crețu: Domnul președinte Borboly. Însă, înainte de a preda ștafeta vreau să vă mulțumesc în numele meu personal și al ADR Centru, pentru modul în care am colaborat în această perioadă. Pe scurt, pentru noi a fost o perioadă bună, fapt ce va rezulta din conținutul materialelor pe care le prezentăm. S-au obținut lucruri însemnate în această perioadă, cu toată susținerea dumneavoastră pe lângă demersurile noastre. Prin legislație s-a stabilit descentralizarea Programului Operațional Regional la nivel regional, iar ADR Centru va deveni Autoritate de Management. De asemenea, pe alte programe s-a stabilit susținerea elaborării unei strategii a Munților Carpați, eveniment la care ați fost gazdă la Brașov, cu participarea reprezentanților Guvernului în luna martie, iar celelalte evenimente programate în luna august, din păcate s-au desfășurat online. În multe domenii s-au făcut progrese importante. Vă mulțumesc pentru colaborare și sper că și din calitatea de vicepreședinte să avem susținerea dumneavoastră în continuare pentru demersurile strategice regionale.

Domnul Adrian Veștea: Și eu vă mulțumesc și vă asigur de toată implicarea mea pe viitor. Domnule președinte Csaba Borboly, vă rog să preluați conducerea ședinței.

Domnul Csaba Borboly: Mulțumesc și mulțumesc domnului Veștea pentru activitatea depusă ca președinte în ultimul an. Cu strategia Munților Carpați am reușit să avansăm și chiar azi este ședința la ora 13.00 la Bruxelles, discutându-se și strategia Munților Carpați, deci tot ce s-a discuta aici, poate genera influența la Bruxelles, nu numai ce se discută la București. Vă mulțumesc pentru încrederea acordată echipei Brașov-Harghita, cred că vom avea o colaborare bună și vom avea rezultate și în acest an de mandat.

În privința ședinței, aș ruga dacă se poate, să folosim chat room-ul fiind mult mai ușor să urmărim ședința și să și votăm. Sunt mai mulți membri prezenți azi și va fi mult mai ușor. Dacă există vreo obiecție? Scrieți dacă doriți să luați cuvântul sau dacă aveți comentarii, vom economisi timp.

Hai deți să continuăm cu Ordinea de zi. Următorul punct este raportul de activitate. Proiect de hotărâre privind aprobarea Raportului de activitate al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru pe semestrul I al anului 2020.

Am primit materialul. Dacă mai doriți, doar puțin să ne prezentați.

Domnul Simion Crețu: Foarte puțin. Vă felicit pentru alegerea de azi, pentru poziția de președinte al CDR Centru. Și mai exprim speranța că vom putea avea realizări bune, atât pe plan intern, în ce privește funcționarea ADR, cât și reprezentarea regiunii pe plan extern și în structurile UE, mai ales că sunteți membru în Comitetul Regiunilor cu o prezență activă în acest forum.

În ce privește raportul, foarte pe scurt, este un document de 45 de pagini, pe care vi l-am pus la dispoziție. Aș vrea să precizez că principala activitatea ADR Centru în primul semestru al anului 2020 s-a axat în principal pe implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru, dar și pe demararea procesului de elaborare a Programului Operațional Regional aferent Regiunii Centru pentru perioada de programare 2021-2027.

De asemenea, în această perioadă s-a continuat procesul de elaborare a Planului de Dezvoltare Regională Centru pentru perioada 2021-2027 prin dezvoltarea strategiei, dar și consultarea grupurilor parteneriale tematice regionale existente în ce privește stabilirea direcțiilor de dezvoltare ale Regiunii. Pe lângă PDR Centru activitatea s-a concentrat și pe actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă. În paralel cu acest proces s-a contribuit activ, prin participarea la întâlniri ale grupurilor de lucru de la nivel național, la întâlnirile informale de negociere cu CE, la pregătirea documentelor de programare pentru perioada 2021-2027, precum și observații la documentele elaborate la nivel național legate de pregătirea perioadei de programare 2021-2027.

În același timp, la nivelul ADR Centru s-a continuat implementarea proiectelor regionale de cooperare intra și interregionale și au fost pregătite noi parteneriate și proiecte de cooperare interregională. De asemenea, au fost susținute activități de promovare a mediului de afaceri regional și atragere de investiții și s-au întărit parteneriatele de cooperare dezvoltate cu Landul Brandenburg din Germania și ADR Centru din Republica Moldova.

Astfel, putem concluziona acțiunile principale:

- Desemnarea Agențiilor de dezvoltare regională ca și Autorități de Management pentru Programele Operaționale Regionale pentru perioada de programare 2021-2027 și demararea procesului de elaborare a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru, fiind elaborată versiunea 0 a acestuia care a fost discutată cu partenerii regionali, precum și cu MFE și Comisia Europeană – DG Regio.
- Elaborarea în continuare a PDR Centru 2021-2027 pentru Regiunea Centru – strategia de dezvoltare și consultarea partenerilor regionali.
- Demararea procesului de actualizare a Strategiei de Specializare Inteligentă pentru Regiunea Centru pentru perioada 2021-2027.
- Realizarea activităților de informare și promovare a POR 2014-2020, precum și a celor de sprijin și asistență acordată potențialilor solicitanți de fonduri: lansarea a 4 apeluri de proiecte și organizarea de evenimente de lansare la nivel regional (3 sesiuni de informare), precum și întâlniri de lucru cu promotorii de proiecte, participarea la întâlniri de lucru și evenimente (20 de evenimente privind POR 2014-2020), 67 de cereri de informații rezolvate, elaborarea și difuzarea a 50 de informații de presă și comunicate care au fost publicate în peste 400 de articole, avizarea a 178 materiale de informare și publicitate.
- Derularea procesului de evaluare, selecție și contractare a proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020: 450 de cereri de finanțare verificate pentru conformitate și eligibilitate, 411 de cereri evaluate din punct de vedere tehnic și financiar și efectuarea a 28 de vizite la fața locului, demararea etapei de precontractare pentru 188 cereri de finanțare, 120 de contracte de finanțare au fost întocmite și transmise la AM POR, 100 contractate de finanțare au fost semnate.
- La 30.06.2020, erau depuse în cadrul POR 2014-2020 un număr de 2.102 proiecte, cu o valoare totală solicitată de 2.114,42 milioane euro, din care 494 proiecte se află în diferite faze ale procesului de evaluare și selecție (conformitate și eligibilitate, evaluare tehnică și financiară, vizită la fața locului), 143 proiecte în faza contractuală și 781 proiecte contractate, cele contractate având o valoare totală a sumei solicitate de 1063,16 milioane euro (inclusiv SUERD).

- Monitorizarea implementării proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020: 177 vizite de monitorizare efectuate, verificarea a 448 cereri de prefinanțare/ plată/ rambursare în valoare de aproximativ 22,9 mil. euro, verificarea a 434 dosare de achiziții.
- În primul semestru al anului 2020 a continuat implementarea celor 10 proiecte finanțate prin intermediul programelor de cooperare europeană: Interreg EuropeCOSME, Orizont2020 și Programul Transnațional Dunărea. Proiectele de cooperare teritorială vizează domenii ca: sprijinirea firmelor, utilizarea resurselor regenerabile și economie circulară, mobilitate, industrii cultural creative, dezvoltarea turismului montan și balnear etc.
- A fost continuată implementarea activităților Centrului de informare Europe Direct Regiunea Centru, finanțat prin fonduri europene și a proiectului „StartUP Hub Centru” finanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman.
- De asemenea, ADR Centru a participat, în calitate de partener, la depunerea a 2 expresii de interes, în cadrul Orizont 2020 pentru proiecte care vizează politici în domeniul cercetării și inovării pe sănătate și genetică.
- În același timp, în perioada de raportare s-au derulat o serie de activități pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru, prin dezvoltarea mediului de afaceri și atragerea de investiții. S-a dezvoltat un instrument adresat IMM-urilor și firmelor de la nivel regional prin înființarea unei secțiuni noi pe website-ul www.centruregion.com, respectiv Oportunități IMM-uri, care oferă informații la zi cu privire la apeluri de proiecte, modificare legislație, evenimente care vizează și sprijină activitatea IMM-urilor din Regiune Centru..

Agencia pentru Dezvoltare Regională Centru și-a continuat activitatea de coordonare a procesului de dezvoltare regională, precum și activitatea în domeniul gestionării fondurilor nerambursabile la nivel regional (prin implementarea POR 2014-2020). Aceasta s-a concentrat pe atragerea cât mai multor fonduri în Regiune care să sprijine activitatea Agenției și a actorilor regionali în procesul de dezvoltare a Regiunii, a promovat sursele de finanțare disponibile și a sprijinit potențialii solicitanți în accesarea acestora. De asemenea, ADR Centru a demarat procesul de elaborare a documentelor strategice regionale pentru perioada de programare 2021-2027 și de asemenea cel de elaborare a Programului Operațional Regional 2021-2027 pentru Regiunea Centru. În același timp, activitatea Agenției a continuat și în ce privește implementarea proiectelor regionale și dezvoltarea competitivă și atragerea de investiții la nivel regional. Toate aceste activități principale ale ADR Centru au fost susținute de activitatea serviciilor suport: relații publice, resurse umane, gestionarea documentelor și IT, economic, juridic și audit. Mă opresc aici, dacă aveți întrebări punctuale, vă stăm la dispoziție.

Domnul Csaba Borboly: Vă rog dacă aveți comentarii sau întrebări? Aici domnul director trebuie aprobare sau a fost o informare?

Domnul Simion Crețu: A fost proiect de hotărâre, dar ca să fim mai operativi putem vedea cine e împotrivă sau se abține, fiindcă în general aceștia sunt mai puțini.

Domnul Csaba Borboly: Eu vă propun să scriem pe chat. Vă rog să-l folosiți. Mulțumesc domnului director general. Vă rog să votați. Cine e pentru? Cine e împotrivă? Se abține cineva? Votul este unanim, e aprobat în unanimitate

Trecem la următorul punct de pe Ordinea de zi: "Proiect de hotărâre privind aprobarea Planului de lucru ADR Centru pe anul 2021".

Domnul Simion Crețu: E un document destul de voluminos și vi l-am transmis. Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale Agenția colaborează cu autorități ale administrației publice centrale și locale, instituții, organisme, societăți comerciale, institute de cercetare, universități și alte persoane juridice și fizice din țară și străinătate interesate în dezvoltarea economică, socială și culturală a Regiunii de Dezvoltare Centru.

Întreaga activitate a Agenției de Dezvoltare Regională se desfășoară pe baza planului de lucru, aprobat de către Consiliul pentru dezvoltare regională.

În cursul anului 2021 activitatea Agenției se va derula pe 7 direcții importante:

1. Finalizarea elaborării Programului Operațional Regional Centru 2021-2027 și demararea procesului de implementare a acestuia, precum și dezvoltarea sistemului de management și control aferent și acreditarea acestuia.
2. Implementarea și monitorizarea PDR Centru și a Strategiei de Specializare Inteligentă (RIS3); coordonarea activităților grupurilor parteneriale constituite la nivel regional și dezvoltarea portofoliului regional de proiecte.
3. Implementarea de politici la nivel regional care să sprijine procesul de dezvoltare al Regiunii Centru. Elaborarea de studii și analize pe domenii prioritare de dezvoltare identificate la nivel regional.
4. Implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru, inclusiv activitățile de monitorizare program și asigurare consiliere și consultanță potențialilor solicitanți de fonduri.
5. Cooperare externă și dezvoltarea și implementarea de proiecte regionale.
6. Promovarea Regiunii Centru, a mediului de afaceri regional, precum și pentru atragerea de investitori.
7. Implementarea activităților de dezvoltare instituțională și suport.

Anexat este prezentat Planul de lucru al ADR Centru pentru anul 2021 cu detalii privind fiecare direcție prezentată mai sus.

Domnul Csaba Borboly: O singură remarcă, deși am mai vorbit despre asta. Chiar dacă vom începe o perioadă nouă, informarea este foarte bine venită și trebuie să ne axăm foarte mult pe comunicare, folosind toate mediile online, mass-media, eu în continuare susțin să ne axăm și pe comunicarea în limba maghiară, pentru că ne-ar trebui un efort sporit și o susținere ca să putem avea câți mai mulți beneficiari ai diferitelor programe pe care le veți derula. Să vedem în această privință, poate vom avea o discuție data viitoare, sau să o pregătim înainte, în așa fel încât și colegii de la Mureș sau Covasna să vină cu idei și propuneri, colegii de la birourile județene văd care au fost problemele în privința comunicării. Dacă nu au probleme colegii din celelalte județe, eu propun să luăm asta în evidență.

Domnul Simion Crețu: Dacă-mi permiteți domnule președinte. Pentru informarea colegilor din CDR Centru, cu dumneavoastră am dezbătut de mai multe ori această temă. Aș vrea să spun că avem și preocupări și realizări în această direcție. Comunicarea este o prioritate pentru ADR Centru și pentru CDR Centru. Noi am realizat o serie de documente, materiale, publicații, pliante și în limba maghiară. La fel, prin Centrul Europe Direct am avut o campanie pentru europarlamentare și, am făcut materiale în ambele limbi, am fost în toată regiunea. Am făcut și publicații în limba maghiară. Nu este o activitate foarte bine controlată, în sensul în care sunt convins că este loc de mai bine. Va trebui în continuare să mergem pe această direcție și cu cât vin mai multe sugestii putem să le triem. Să vedem ce se poate realiza și cum se poate realiza fiindcă eu sunt adeptul și am spus întotdeauna, 3 oameni din 10 sunt etnici maghiari în Regiune și e normal ca și aceștia să beneficieze de aceleași oportunități ca și cei de limbă română, ca și romii care se informează și sunt destul de mulți. Mulțumesc.

Domnul Csaba Borboly: Mulțumesc și eu. Dacă alți colegi au ceva de spus? Nu văd nimic pe chat. Vă rog să votați Planul de lucru. Cine e pentru? Cine e împotriva? Se abține cineva? E aprobat în unanimitate.

Trecem la următorul punct de pe Ordinea de zi: "Analiză privind implementarea POR 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru". O să ne prezinte materialul domnul director Dan Popa.

Domnul Dan Popa: La data de 24.11.2020, situația proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020, la nivelul Regiunii Centru, este următoarea:

- 2.002 proiecte depuse, cu o valoare totală solicitată de 1960,64 mil. euro, din care:

- 321 proiecte se află în selecție (conformitate și eligibilitate, evaluare tehnică și financiară, vizită la fața locului), cu o valoare totală a sumei solicitate de 114,85 milioane euro;
- 116 proiecte în precontractare (analiză documente la OI și avizare contracte la AMPOR), cu o valoare totală a sumei solicitate de 127,90 milioane euro;
- 882 proiecte contractate, cu o valoare a sumei solicitate de 1.113, 85 milioane euro.

Totodată, ADR Centru a fost desemnat Organism Intermediar pentru procesul de evaluare selecție și contractare a cererilor de finanțare depuse în cadrul Priorităților de Investiții 3.1A, 3.1B și 5.1 aferente SUERD. La data de 24.11.2020, situația proiectelor depuse în cadrul priorităților mai sus menționate, este următoarea:

- 126 proiecte depuse, cu o valoare totală solicitată de 167,69 mil. euro, din care:
- 37 proiecte se află în selecție (lista de rezervă), cu o valoare totală a sumei solicitate de 55,27 milioane euro;
- 5 proiecte în precontractare (analiză documente la OI și avizare contracte la AMPOR), cu o valoare totală a sumei solicitate de 7,76 milioane euro;
- 61 proiecte contractate, cu o valoare a sumei solicitate de 54,36 milioane euro.

Situația detaliată a proiectelor depuse la nivelul Regiunii Centru pe apelurile de proiecte lansate este prezentată în tabel. În cadrul Axei Prioritare 2, pe Prioritatea de investiții 2.1 B – Incubatoare de afaceri, deși valoarea solicitată a proiectelor depuse a depășit suma alocată la nivel regional (16,26 mil. euro suma alocată), ca urmare a derulării procesului de evaluare, selecție și contractare au rămas doar 7 proiecte finanțabile din cele 15 depuse care au o valoare a sumei solicitate de 9,98 mil. euro, acoperind 61,4% din suma alocată la nivel regional. Astfel, s-a solicitat redeschiderea unui nou apel de proiecte pe această prioritate de investiții, ultima solicitare către AM POR în acest sens a fost prin adresa ADR Centru nr. 19290/04.06.2020. De asemenea, în cadrul videoconferințelor avute în ultima perioadă cu reprezentanții AM POR, ADR Centru a solicitat redeschiderea acestei PI, solicitare care este în analiză la nivelul AM POR.

În cadrul Axei Prioritare 8, pe Obiectivul specific 8.3.C – Infrastructură socială, grup țintă copii, s-au derulat la nivel național 2 apeluri de proiecte. Acum este deschis un nou apel pe aceasta prioritate, iar perioada de depunere este 01.08.2020, ora 12 – 01.02.2021 ora 12. Deoarece este un Apel Național, pentru realizarea procesului de evaluare, selecție și contractare a cererilor de finanțare depuse în cadrul acestui apel a fost desemnată Agenția de Dezvoltare Regională Sud-Est.

Cu privire la Axa prioritară 9, în Regiunea Centru, cele șapte Strategii de Dezvoltare Locală aferente orașelor/municipiilor cu peste 20.000 locuitori care beneficiază de sprijin prin intermediul acesteia au fost selectate în decembrie 2017, și propun finanțarea de investiții de infrastructură în cadrul grupurilor de acțiune locală înființate în Alba Iulia, Sebeș, Mediaș, Sfântu Gheorghe, Târgu Mureș, Săcele și Codlea. Etapele de implementare parcurse până în prezent:

- Semestrul II 2019 - Avizarea procedurilor evaluare și selecție de Comitetul Comun de Selecție Restrâns, din care fac parte reprezentanți ADR Centru. Toate cele 7 GAL-uri selectate au obținut avizul pentru propriile proceduri de evaluare și selecție a fișelor de proiecte.
- Septembrie 2019 - prezent - Avizare apeluri de fișe de proiecte și Ghidul solicitantului de către ADR Centru. Cele 7 GAL-uri beneficiare au obținut avizul pentru 40 de intervenții.
- Martie 2020 – prezent – Participarea reprezentantului ADR Centru în calitate de observator la selecția fișelor de proiect. Aprobarea raportului de selecție în cazul a șase GAL-uri: Alba Iulia, Mediaș, Sfântu Gheorghe, Sebeș, Codlea și Săcele s-a desfășurat în prezența reprezentanților ADR Centru în calitate de observatori.
- Martie 2020 – prezent – Avizarea pachetelor de fișe de proiecte selectate. Cele șase grupuri de acțiune locală din Regiunea Centru au obținut avizul Comitetului Comun de Selecție Restrâns pentru pachetul de fișe de proiecte selectate.

Prin Instrucțiunea AMPOR nr. 161/2020, perioada de depunere a proiectelor pentru apelul POR/2019/9.1/1/Întreprinderi, Axa prioritară 9, Prioritatea de Investiții 9.1 – Dezvoltare Locală sub Responsabilitatea Comunității (DLRC) s-a prelungit până la data de 31.08.2020. Două dintre GAL-uri au finalizat procesul de selecție pentru intervenții referitoare la întreprinderile de inserție socială. Până la termenul limită, patru cereri de finanțare au fost depuse de întreprinderile de inserție socială în MYSMIS. În total, în cadrul Axei 9 au fost depuse 8 cereri de finanțare cu o valoare solicitată de 4,88 mil euro. De asemenea, la începutul acestui an s-a constituit Comitetul Comun de Modificare a Strategiilor de Dezvoltare Locală care analizează și aprobă propunerile de modificare ale SDL elaborate de către GAL-uri. Din acest Comitet fac parte reprezentanți ai ADR Centru. Până în prezent au existat trei solicitări de modificare a Strategiilor de Dezvoltare Locală din partea GAL-urilor din Regiunea Centru.

În luna ianuarie 2020, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (MLPDA), a adoptat "Memorandumul de supracontractare a proiectelor aflate în lista de rezervă pentru Axele Prioritare 3, 4, 10 și 13, din cadrul Programului Operațional Regional (POR) 2014-2020". În baza acestui document, în Regiunea Centru au intrat în procesul de evaluare, selecție și contractare 117 cereri de finanțare cu o valoare totală de 1,36 mld lei și cu o valoare solicitată de 1,25 mld lei.

În cadrul videoconferințelor avute în ultima perioadă cu reprezentanții AM POR, ADR Centru a solicitat redeschiderea priorităților unde suma alocată nu este acoperită, respectiv 2.1B, precum și aprobarea supracontractării proiectelor aflate în lista de rezervă, respectiv proiectele din cadrul PI 2.1A (apelul 2), 8.1A și 7.1.

Până la data de 24.11.2020, în Regiunea Centru au fost semnate 882 de contracte în cadrul POR 2014-2020. Pentru contractele semnate au fost demarate activitățile de monitorizare și verificare financiară, care au constatat în:

- Efectuarea vizitelor de monitorizare pentru proiectele în implementare: 2003 vizite în teren;
- Acte adiționale procesate: 491 acte adiționale;
- Verificarea dosarelor de achiziție: 4535 Dosare de achiziții;

Până la data de 24.11.2020 au fost depuse la ADR Centru un număr de 3.219 cereri de pre finanțare/ plată/ rambursare, cu valoare solicitată de 1.789.723.083 lei, din care:

- 121 sunt în verificare, cu valoare de 93.555.547 lei;
- 3092 sunt transmise la AM, în valoare de 1.657.168.235 lei;
- din care 2966 plătite, în valoare de 1.609.034.253 lei

Valoarea FEDR rambursată până la 24.11.2020 este de 191,54 mil euro, ceea ce reprezintă un grad de absorbție pentru Regiunea Centru de 29%

Dorim să vă informăm că România are stabilită în fiecare an o țintă de absorbție aferentă Programului Operațional Regional. Această țintă este repartizată proporțional pentru fiecare Regiune de dezvoltare. Astfel, pentru anul 2021 Regiunea Centru are stabilită o țintă de absorbție de 117,76 mil euro FEDR. Având în vedere gradul redus de depunere a proiectelor tehnice ulterior semnării contractelor de finanțare de către beneficiarii de proiecte POR de la nivelul Regiunii Centru, precum și a numărului redus de proceduri de achiziție execuție lucrări finalizate la nivelul proiectelor, este necesară:

- urgentarea procedurilor de achiziție publică privind realizarea proiectelor tehnice pentru proiectele depuse la faza SF/ DALI și depunerea în termen cât mai scurt a acestora spre verificare la ADR Centru, în calitate de Organism Intermediar pentru POR,
- și/ sau în cazul proiectelor depuse la faza PT sau care au finalizat procedura de achiziție PT, urgentarea finalizării achiziției lucrărilor de execuție,
- efectuarea unei analize realiste și argumentate asupra graficelor de depunere a cererilor de rambursare, valabile la momentul actual, vis-a-vis de stadiul implementării propriu-zise a proiectelor și a resurselor financiare disponibile la Beneficiar. Menționăm că, media de depunere a cererilor de rambursare/ plată raportat la previziunile lunare transmise de beneficiari, pentru anul 2020, a fost de aproximativ 35%

În acest sens, se recomandă urgentarea acestor etape în vederea accelerării procesului de implementare a proiectelor și a decontării cât mai rapide a cheltuielilor eligibile pentru includerea acestora în aplicații de plată către Comisia Europeană, până la finalul anului 2021.

Totodată, în cazul neatingerii țintei de absorbție la nivel regional care ar conduce la neatingerea țintei la nivel de program până la sfârșitul anului 2021, există riscul ca penalitățile suportate la nivel de program să fie aplicate proporțional și la nivelul proiectelor individuale. Adăugăm faptul că, ulterior semnării contractului de finanțare, beneficiarul se va asigura de îndeplinirea obligațiilor asumate prin contract, pentru implementarea proiectului și pentru realizarea activităților, indicatorilor și obiectivelor acestuia, prevăzute în Cererea de finanțare. În acest sens, beneficiarul are obligația de a respecta calendarul activităților și achizițiilor publice, prevăzute în cererea de finanțare, precum și de a asigura un management eficient al proiectului prin asigurarea resurselor umane și materiale necesare implementării acestuia. În cazul unor probleme apărute în perioada de implementare a proiectului/ proiectelor, vă asigurăm de suportul tehnic necesar pentru soluționarea acestor probleme.

Probleme si aspecte de urmărit in implementarea proiectelor:

- Demararea procedurilor de achiziție a lucrărilor de construcție și încheierea contractelor pentru execuția lucrărilor într-un termen cât mai scurt
- Utilizarea avansurilor pentru constructori/furnizori (maxim 30%), acolo unde procedura de achiziție permite acest lucru
- Respectarea calendarului de activități și graficele de rambursare din cadrul contractului de finanțare
- Urgentarea realizării Proiectelor tehnice
- Sesizarea, din timp, de către beneficiari a problemelor deosebite întâlnite în implementare în vederea identificării în timp util a unor soluții
- Utilizarea mecanismului prefinanțării în cadrul contractelor POR
- Ținta de absorbție pentru anul 2021 aferenta Regiunii Centru este de 117,76 mil euro FEDR

Pe scurt, aceasta a fost prezentarea cadrului implementării POR în regiunea Centru. Dacă aveți întrebări, vă stau la dispoziție, dacă nu, mulțumesc pentru atenție

Domnul Csaba Borboly: Stimați colegi vă rog dacă doriți să luați cuvântul să scrieți pe chat-room.

Domnul Korodi Attila: Bună ziua stimați colegi, sper să mă auziți bine. Mulțumim pentru prezentare și salut toți colegii din Regiunea Centru, atât președinți de consilii județene, cât și primari. Am schimbat macazul, deja suntem colegi în cadrul autorităților și al CDR Centru. Am o observație importantă. Când vorbim de finanțarea centrului de incubare de la 2.1B, ar trebui abordată problema dacă se poate mări bugetul alocat pentru că eu cred că e o axă foarte importantă, care poate să absoarbă finanțări europene și, totodată, valoarea adăugată a acestui proiect este foarte mare în comparație cu alte proiecte. Noi, din partea primăriei Miercurea Ciuc dorim să venim cu un program vast în acest domeniu și e important să avem și finanțare. Cred că este și situația altor orașe și localități care încearcă să aibă un program de dezvoltare economică.

Domnul Simion Crețu: O să încep cu întrebarea domnului primar Korodi pe care îl și felicit cu această ocazie pentru obținerea funcției de primar. Acum e alt tip de administrație. Una era administrația parlamentară și Guvernul României, alta e administrația locală. Referitor la prioritatea 2.1 b, problema este în inventarul nostru. După cum știți, de câteva luni s-a aprobat, prelungirea ajutorului de stat până la 31 decembrie 2021 și de către Comisia Europeană. Noi am făcut demersul către Minister și insistăm ca sumele pe care le avem la dispoziție să fie consumate, insistăm pentru redeschiderea unei noi licitații. În ce privește implementare POR 2017-2020, aș vrea să abordez câteva probleme la nivel macro. După cum v-am spus, până în prezent noi avem încheiate 882 de contracte, din cele 943 precizate în tabel, diferența se referă la regiunile din Sud pe care noi le-am evaluat. Am evaluat și contractat și pentru regiunile finanțate prin SUERD. Noi avem încheiate 882 contracte de 1,14 miliarde de euro, mai avem practic de contractat în jur de 150 de proiecte a căror valoare va fi de 230 milioane euro. După cum vedeți astea înseamnă 1,37 miliarde de euro. Până acum am atras fonduri în valoare de 224 de milioane de

euro, pe acest an avem 46 milioane de euro plătite și vom depune mai multe cereri, dar probabil nu o să se plătească toate că e mare înghesuială la finalul anului. Încă vreo 20 de milioane vor fi plătite. Până la 66 de milioane, dacă am realiza, înseamnă că pe lună am mers cu 5,5 milioane. Nu că noi nu am putut opera mai mult, dar nu am avut cereri de la beneficiari. Să vedem ce ne așteaptă. Pentru 2021-2023, cât mai avem din perioada asta de programare, ne mai rămân la dispoziție circa 1,1 miliarde de euro. Dacă împărțim asta la 36 de luni reiese pe lună 30,5 milioane euro, cca, ar fi frumos. Rugămintea mea e să avem asta ca o preocupare, fiindcă avem bani și nu îi folosim. Eu nu vreau să discutăm de proiecte nefinalizate care să ia din banii de pe următoarea perioadă. Cred că toate proiectele se pot realiza. Dacă vă uitați pe situația proiectelor depuse la nivelul Regiunii Centru prezentată de colegul meu, Axa 2 are 60% realizare, fiind firme private cred că vom merge pe 95-96% absorbție. Mai merge bine Axa 5, care are aproape 40%, Axa 8 cu proiectele sociale și 40% implementare și mai avem Axa 13, introdusă mai târziu la cererea noastră a tuturor, și a dumneavoastră, care este la 2,24% implementare, iar Axele 3 și 4 au fost contractate mai târziu deoarece aveau nevoie de planuri de mobilitate, strategii integrate de dezvoltare, documente pe care nu le-au avut și s-au făcut în cursul perioadei de implementare. Noi observăm lucruri care ar putea fi îmbunătățite. Sunt situații de lucrări făcute în mai, iar cererile de decontare s-au făcut în noiembrie. Nu cred că e normal, denotă o lipsă de preocupare. Cred că de mare importanță este managementul proiectului, cei ce asigură managementul pot să urmărească mai atenți. Consultanții, suntem deschiși la discuții, consultanții au mult de lucru și tot amână documentele ce trebuie depuse. De aceea un manager trebuie să se ocupe. Noi am tot făcut atenționări, un primar ne-a spus că suntem cam insistenți, da, dar avem niște contracte care nu se mai respectă din partea unei părți, iar dezvoltarea se face prin eforturi comune. Sunt multe lucruri care nu sunt blocate nici la dumneavoastră, nici la noi, dar unele APL-uri și unii beneficiari avansează, alții au foarte multe probleme. De ex. pe OUG 88/2020, unde primăriile de municipiu reședință și consiliile județene sunt beneficiari, acolo de exemplu se poate începe licitația, să mai câștigăm o lună.

Domnul Csaba Borboly: Domnul primar de la Borsec, Mik József aveți cuvântul.

Domnul Mik Jozsef: Bună ziua. În legătură cu măsura 7.1, infrastructură de turism, acolo avem două proiecte, Băile Tușnad și Borsec pentru salvamont. Cele două proiecte se încadrează pe supracontractare cu 160%. Eu așa știu că în 2019, anul trecut, a fost un proiect de hotărâre a CDR, care am înțeles că în momentul de față e suspendat prin care s-a aprobat mutarea de la 5.2 la 7.2 a acestor fonduri, undeva la 6 milioane de lei, deci cu o valoare de 1,5 milioane euro. Propun pe ordinea de zi să fie inserat la ședința următoare. Am înțeles că doar aceste două proiecte se află în lista de rezervă.

Domnul Simion Crețu: După cum știți POR a avut diverse ajustări. Acestea se făceau la nivelul Autorității de Management, respectiv al MLPDA cu aprobarea Comitetului de Monitorizare al programului și avizate de DG Regio. Axa 7 la noi o avut diverse ajustări de buget. Proiectele sunt ale Consiliului Județean Harghita, care la un moment dat, noi ne-am dus inclusiv contractele le-am elaborat cu CJ Harghita și le-am trimis la București. Apoi au făcut ajustarea la bani și ne-au luat fondurile, nu au mai rămas bani la Axa respectivă, ne-au trimis contractele înapoi. Noi am ridicat problema și în CDR, ca să susținem, dar încă nu s-a găsit o soluție. Noi am vorbit la nivelul conducerii ministerului dar nu s-a întâmplat nimic. O să reluăm acest demers, iar propunerea mea domnule primar, este ca să stabilim în această ședință, nu să amânăm, să continuăm demersurile și cu dl. președinte Borboly să vedem cum le putem susține. Ambele proiecte au 1,5 milioane euro și sperăm să ajungem la o înțelegere administrativă.

Domnul Csaba Borboly: Mulțumesc. Dacă altcineva nu dorește să ia cuvântul atunci să mergem la următorul punct de pe ordinea de zi. "Informare privind elaborarea documentelor strategice de la nivel regional: Planul de Dezvoltare al Regiunii Centru pe perioada 2021-2027 și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru". Domnule Director General vă mulțumesc că ați acceptat propunerile avute în domeniul educației și sănătății. Așadar, după județul Harghita acesta este un material bun. Dacă considerați că trebuie făcută prezentare, toți am primit materialul. Doamna Ovidia Caba.

Doamna Ovidia Caba: Procesul de elaborare a PDR Centru a început în iulie 2019, când au fost demarate, pe de o parte, activitățile de operaționalizare a cadrului partenerial pentru elaborarea acestuia, iar pe de altă parte a început pregătirea, din punct de vedere tehnic a documentelor.

Structura partenerială care a contribuit la realizarea documentelor care compun Planul de Dezvoltare Regională de planificare la nivel regional a fost reactivată și completată în anul 2019, în baza cadrului legal existent (H.G. 1115/2004) și a Hotărârii nr. 15/2019 a Consiliului de Dezvoltare Regională "Centru". Implementarea Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru se va întinde pe perioada 2021-2029 și va avea la bază atât sursele europene de finanțare nerambursabilă, reprezentate de Programele Operaționale aferente perioadei 2021-2027, de oportunitățile de finanțare oferite în cadrul PAC 2021-2027 (prin Planul Național Strategic și sistemul de plăți directe către agricultori) și de noile pachete financiare și programe europene adoptate ca răspuns la criza generată de pandemia COVID 19 (ex. Next Generation EU, EU4Health etc.), cât și alocările disponibile prin programele naționale (ex. PNRR, PNDL, Programul de stimulare a înnoirii Parcului național auto, Casa Verde, PNCDI etc.). Toate aceste surse pot acoperi doar în parte nevoile de finanțare ale Strategiei, fiind astfel nevoie și de mobilizarea unor resurse financiare suplimentare care trebuie puse la dispoziție de către autorități județene, autorități locale, companii și universități.

PDR Centru este susținut de portofoliul regional de proiecte format din propunerile de proiecte cu grad ridicat de maturitate sau potențial semnificativ de a fi implementate de către organizațiile inițitoare, care vor fi susținute și monitorizate pentru a se asigura o implementare mai eficientă a Planului de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027 și atingerea obiectivelor acestuia.

Monitorizarea implementării Planului de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027 se va realiza prin intermediul unor rapoarte periodice privind progresele înregistrate atât în ce privește implementarea planului de dezvoltare și gradul de realizare a rezultatelor planificate, cât și impactul generat. Procesul de monitorizare a PDR Centru 2021-2027 va avea ca principal instrument de lucru sistemul de indicatori, definiți în raport cu măsurile și obiectivele propuse, cuprinzând, în total, 45 indicatori de realizare (output) și 30 indicatori de rezultat.

În luna noiembrie 2020 a fost demarat și procesul de încadrare a PDR Centru în evaluarea de mediu conform prevederilor Hotărârii 1076/2004, competența privind emitere deciziei de încadrare fiind delegată APM Alba de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. În funcție de decizia APM Alba se va proceda fie la realizarea raportului de mediu, în cazul emiterii deciziei de încadrare, fie la solicitarea aprobării acestui document de către CDR Centru, în situația în care APM Alba decide că nu este necesară parcurgerea acestei etape.

În exercițiul financiar 2014-2020 specializarea inteligentă a devenit un instrument important al Politicii de Coeziune a UE, în special în ceea ce privește programarea intervenției asociate OT 1 Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării al Cadrului Strategic Comun. În exercițiul financiar 2021 – 2027, importanța acestui instrument strategic a crescut semnificativ, fiind desemnate ca și condiții favorizante pentru Obiectivul 1 de Politici „O Europă mai inteligentă”. Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021 – 2027 a fost realizată în parteneriat, care a adus împreună reprezentanți ai universităților, ai sectorului de cercetare-dezvoltare, ai mediului de afaceri și organizațiilor de sprijinire a afacerilor, autorități locale și ONG-uri interesate. Actuala versiune a Strategiei se poziționează ca o continuare a Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2014 – 2020, care a împărtășit principiile asumate de către partenerii regionali.

După actualizarea analizelor sectoriale pentru cele 9 sectoare de excelență regionale – Agro-Alimentar, Automotive și Mecatronică, Textile și Pielărie, IT și Industrii Creative și Culturale, Sănătate, Mediul Construit Sustenabil, Turism, Industria Aeronautică, Silvicultură Industria Lemnului și Mobilă – în perioada septembrie – octombrie 2020, ADR Centru a organizat o serie de 9 întâlniri de descoperire antreprenorială în sistemul de cvadruplu helix, pentru a identifica provocări și soluții asociate fiecărui sector și pentru a revalida aceste sectoare. În paralel, Strategia a fost completată în ce privește analiza socioeconomică și a performanțelor de inovare ale Regiunii, analiza SWOT, examinarea poziționării în lanțurile valorice, analiza barierelor în difuzarea inovării și digitalizării, Digitalizarea ca temă orizontală și analiza ecosistemului regional de inovare. De asemenea, au fost îmbunătățite sistemele de Guvernanță regională a Strategiei și Metodologia de monitorizare, a fost elaborat Cadrul logic de intervenție și au fost identificate la nivel conceptual sursele de finanțare, ținând cont de abordarea multi-fond a Strategiei, respectiv alimentarea, la nivel de acțiuni dar, în special, la nivel de proiecte, din toate programele de susținere a inovării. Cu

ajutorul Joint Research Center (JRC) al Comisiei Europene, în cadrul proiectului Targeted Support to RIS3 in Romania: Quality review of regional RIS3 strategies 2021-2027, prima versiune a noii Strategii a parcurs un proces de evaluare asigurat de experții JRC, recomandările lor fiind în curs de preluare în versiunea îmbunătățită. Perfecționarea primei versiuni se bazează, însă, nu doar pe acest input ci și pe rezultatele procesului de consultare publică, proces deschis în 12.11.2020 și care s-a finalizat în 30.11.2020. Versiunea consolidată a Strategiei urmează să fie avizată de Consorțiul Regional de Inovare al Regiunii Centru, după care va fi supusă aprobării Consiliului de Dezvoltare Regională.

Domnul Csaba Borboly: Aveți întrebări? Puteți scrie pe chat-room. Dacă nu, trecem la următorul material, "Informare privind stadiul elaborării Programului Operațional Regional 2021-2027 al Regiunii Centru", o să prezinte doamna Adriana Mureșan.

Doamna Adriana Mureșan: Bună ziua. După cum știți, ADR-urile au fost desemnate ca Autorități de Management pentru Programele Operaționale Regionale prin Memorandumul de Guvern privind arhitectura programelor operaționale pentru perioada de programare 2021-2027, ADR Centru a demarat procesul de elaborare a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru.

La nivel european CE a propus încă din 2018 direcțiile de dezvoltare pentru politica de coeziune și Cadrul Financiar Multianual. Au avut loc de atunci o serie de negocieri cu statele membre prin intermediul instituțiilor europene, negocieri care încă nu sunt definitivate pe partea de politică de coeziune. La sfârșitul lunii noiembrie 2020 s-a ajuns la un acord în ce privește CFM 2021-2027 care se pare că va fi adoptat în cursul lunii decembrie, referitor la politica de coeziune și modul ei de implementare, negocierile se par că vor continua și în cursul anului 2021.

Comisia Europeană a propus pentru perioada 2021-2027 ca investițiile politicii de coeziune în această perioadă să se axeze pe cinci obiective de politică după cum urmează:

 O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii

 O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice

 O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale

 O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

 O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe primele două obiective. Acestor priorități li se vor aloca între 55% - 75% din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre. Astfel, pentru România, în special pentru regiunile mai puțin dezvoltate, minim 25% din resursele FEDR de la nivel național vor fi alocate pentru Obiectivul de Politică 1 – O Europă mai inteligentă și minim 30% din resursele FEDR și FC pentru Obiectivul de Politică 2 – O Europă mai verde. De asemenea, dimensiunea urbană a politicii de coeziune are o importanță semnificativă fiindu-i alocat un minim de 6% din FEDR pentru dezvoltare urbană durabilă și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativa Urbană Europeană.

Alocarea totală de fonduri propusă de CE pentru România pentru perioada 2021-2027, în prețuri curente, este de 31,35 mld. Euro (propunere transmisă de CE la începutul lunii noiembrie 2020), din care:

- 17,437 mld. Euro FEDR inclusiv Interreg
- 2,14 mld. Euro FTJ
- 3,54 mld. Euro FC
- 8,24 mld. Euro – FSE+

De asemenea, pentru perioada următoare de programare, pentru accesarea fondurilor trebuie îndeplinite anumite condiții favorizante care presupun existența unor strategii și planuri de lor în statul membru pe domeniile de finanțare propuse, dar și existența guvernanței pentru implementarea strategiilor, instituții responsabile de elaborarea și implementarea acestora. Față de condiționalitățile ex-ante existente în actuala perioadă de programare care trebuiau îndeplinite înainte de accesarea fondurilor, condițiile favorizante trebuie îndeplinite și menținute pe întreaga perioadă de derulare a fondurilor, fiind monitorizate continuu.

La nivel național a fost adoptată arhitectura programelor operaționale pentru perioada următoare și cadrul instituțional și s-a demarat procesul de elaborare a programelor operaționale. Astfel sunt propuse 9 programe operaționale pe fondurile structurale, gestionate la nivel național și 8 programe operaționale regionale care vor fi gestionate la nivelul regiunilor de dezvoltare, programe care pot fi văzute în schema prezentată.

Așa cum am menționat, Programele Operaționale Regionale vor avea ca Autoritate de Management – Agențiile pentru Dezvoltare Regională în coordonarea operațională a Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației. Pentru toate programele operaționale funcția contabilă și atribuțiile financiare orizontale ce derivă din relația cu Comisia Europeană sunt îndeplinite de Autoritatea de Certificare și Plată de la nivelul Ministerului Finanțelor Publice. În acest sens a fost adoptată OUG 122/29.07.2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România.

La nivel regional, în perioada mai–iunie 2020 s-a elaborat versiunea 0 a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru pe structura de program inclusă în propunerile CE de Regulamente europene. În acest sens au avut loc o serie de consultări cu partenerii de la nivel național – MFE și MLPDA, cu reprezentanții CE, fiind transmisă către aceste instituții propunerea de Program pentru Regiunea Centru și au fost analizate observațiile pe marginea acestui document, despre cum trebuie incluse informațiile în cadrul Programului, cum pot fi stabiliți indicatorii și acțiunile propuse, tipurile de finanțări eligibile/ neeligibile, modul de corelare cu politicile naționale și cu celelalte programe operaționale propuse. În același timp, pentru a susține la nivelul Programului diferite tipuri de intervenții s-au solicitat partenerilor regionali o serie de date care să fundamenteze nevoile și intervențiile propuse – pe partea de eficiență energetică și mediu, pe infrastructură de transport și dezvoltare urbană.

S-au primit o serie de observații și propuneri de la CE și ministere, acestea fiind analizate în cadrul videoconferințelor cu reprezentanții instituțiilor menționate.

În perioada august – septembrie a.c. ADR Centru a consolidat propunerea de program, fiind preluate observațiile transmise atât din țară, cât și de către DG Regio, astfel versiunea 1 a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru include și indicatorii, dar și detaliază intervențiile propuse. Această nouă versiune a fost transmisă partenerilor regionali pentru consultare prin adresa 35396/06.10.2020 și de asemenea a fost transmisă către MFE și DG Regio la începutul lunii octombrie 2020.

Viziunea POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru este să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie scopul fiecărui cetățean.

Acesta cuprinde intervenții pe toate cele 5 obiective de politică ale UE și este format din 7 axe prioritare adresate nevoilor regionale și obiectivelor specifice europene.

Bugetul alocat pentru POR Centru 2021-2027 este de 1,39 miliarde euro din care 1,181 miliarde euro sunt din FEDR. Un aspect important al POR 2021-2027 este modul de abordare al dezvoltării urbane durabile și cum va fi aceasta finanțată prin intermediul Programului.

Dezvoltarea durabilă a orașelor este una din politicile principale ale UE și ale politicii de coeziune, așa cum rezultă și din propunerile de Regulamente ale CE pentru perioada de programare 2021-2027, astfel art. 22-23 din propunerea CE de Regulament comun RDC prevede că statul membru sprijină dezvoltarea teritorială integrată prin strategii de dezvoltare locală și teritorială. Cel puțin 6 % din resursele FEDR la nivel național în cadrul obiectivului

„Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică”, altele decât cele pentru asistența tehnică, trebuie alocate dezvoltării urbane durabile.

Pentru îndeplinirea acestui procent minim, investițiile realizate prin intermediul POR-urilor reprezintă un instrument principal. În acest context, în Regiunea Centru s-a optat pentru sprijinirea inițiativelor de la nivel regional care se adresează dezvoltării urbane a unui instrument teritorial denumit – ”dezvoltare urbană integrată”, care să îndeplinească prevederile din Regulamentele europene în acest sens.

În prima versiune a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru a fost făcută o propunere privind modalitatea de finanțare a dezvoltării urbane durabile, în baza noilor reglementări și a dezbaterilor cu partenerii regionali implicați, respectiv municipiile și orașele de la nivel regional. În principiu, abordarea privind dezvoltarea urbană va ține cont de prevederile art. 6 din OUG 156/2020, cu mențiunea că aceasta este supusă consultării cu municipiile și orașele de la nivel regional și aprobării CDR în așa fel încât să fie îndeplinite și modificările aduse acestui articol prin OUG 174/2020.

Astfel toate cele 6 priorități ale POR 2021-2027 vor aborda integrat (bazat pe viziunea integrată a dezvoltării din SIDU/PMUD elaborate de municipii și orașe) provocările actuale ale zonelor urbane din Regiunea Centru.

Dezvoltarea urbană va fi tratată separat pentru municipiile reședință de județ și celelalte municipii din Regiune care vor avea alocări predefinite conform art. 6 din OUG 156/2020. La încadrarea în procentul minim de alocare pentru dezvoltare urbană durabilă și pentru stabilirea alocărilor predefinite pentru municipiile reședință de județ și celelalte municipii de la nivel regional se vor lua în calcul doar alocările previzionate prin POR Centru 2021-2027 pentru măsurile referitoare la smartcity, cele de regenerare urbană și mobilitate urbană durabilă aferente Priorităților 2 și 3. În cadrul celorlalte priorități ale POR Centru care vor fi adresate mediului urban, accesul la fonduri se va face pe bază competitivă, dar luând în calcul includerea propunerilor de proiecte în SIDU, să fie aferente unui portofoliu de proiecte prioritar. Decizia privind proiectele propuse spre finanțare va aparține forului decizional local: Consiliul Local sau forul decizional ADI, dacă se aplică la zona funcțională sau metropolitană, ori altă structură decizională a parteneriatului, în baza criteriilor propuse în Documentul cadru și în SIDU. Proiectele prioritare selectate și aprobate la nivel local, vor fi depuse în cadrul unor apeluri de proiecte din POR 2021-2027, dedicate categoriilor de municipii și vor parcurge etapele procesului de evaluare și selecție propuse. Implementarea politicii de dezvoltare urbană la nivelul Regiunii Centru va avea la bază dezvoltarea Strategiilor Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) care să fie completate de Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) și alte documente strategice care să susțină dezvoltarea.

Această propunere de abordare a dezvoltării urbane durabile în cadrul POR 2021-2027 va fi analizată în continuare cu municipiile și orașele de la nivel regional și va fi dezvoltată ținând seama și de observațiile primite de la reprezentanții DG Regio asupra versiunii 1 a POR Centru 2021-2027.

În data de 23 noiembrie 2020 a avut loc prima consultare directă cu CE – DG Regio în ce privește prima versiune a POR Centru 2021-2027. Cu această ocazie DG Regio a apreciat eforturile depuse pentru elaborarea documentului și au fost formulate observații în privința justificării detaliate a tipurilor de intervenții incluse în cadrul Programului, mai ales la capitolul inovare, digitalizare, iluminat public și regenerare urbană. În perioada următoare ADR Centru va primi în scris observațiile oficiale care vor trebui luate în calcul la elaborarea următoarei versiuni a Programului, ce va trebui transmisă la CE pentru consultări până cel târziu la mijlocul lunii februarie 2021.

În paralel cu procesul de elaborare al POR 2021-2027 echipa ADR Centru se concentrează și pe elaborarea documentelor necesare pentru evaluarea strategică de mediu (SEA) a Programului care este un pas necesar înainte de transmiterea oficială a acestuia la CE. În acest sens a fost transmisă versiunea 1 a POR Centru 2021-2027, precum și Memoriu de prezentare la APM Alba, care a fost Agenția desemnată de Ministerul Mediului pentru derularea acestei proceduri pentru POR Centru. De asemenea, s-a lansat și achiziția pentru consultantul care să elaboreze Raportul de mediu necesar pentru SEA.

În perioada următoare se vor integra observațiile reprezentanților CE și vor continua consultările cu partenerii regionali pentru elaborarea versiunii 2 a POR Centru 2021-2027, care va fi dezvoltată și cu partea de alocări

financiare. În paralel se va elabora și Cadrul de performanță al Programului, document obligatoriu de realizat, precum și la cel privind abordarea dezvoltării urbane, concomitent cu demararea procesului de pregătire a ghidurilor solicitantului pentru apelurile de proiecte propuse. Vă rugăm să ne transmiteți în continuare observațiile și propunerile dumneavoastră asupra versiunii 1 a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru ca să putem elabora un Program cât mai aproape de nevoile regionale. Vă mulțumesc. Dacă aveți întrebări, vă stau la dispoziție.

Domnul Csaba Borboly: Nu a fost semnalată nici o întrebare. Mulțumim pentru prezentare doamna Adriana Mureșan.

Trecem la punctul 8 care are mai multe subiecte de informare pe aspecte referitoare la pregătirea perioadei de programare 2021-2027 și măsurile întreprinse la nivel regional:

- Implementarea OUG 88/2020 privind instituirea unor măsuri, precum și acordarea unui sprijin financiar pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021-2027, destinat finanțării prin POAT 2014-2020 și POIM 2014-2020.
- Informare privind Planul Național pentru Redresare și Reziliență.
- Schema de minimis "Digitalizare IMM-uri" din cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020.
- Implementarea Mecanismului de Tranziție Justă.

Doamna Adriana Mureșan: Mulțumesc eu vă voi prezenta partea de implementare a OUG 88/2020 și Programul de Digitalizare, iar ulterior colega mea Ovidia Caba vă va prezenta PNRR și mecanismul de tranziție justă.

După cum știți din perspectiva pregătirii portofoliului de proiecte pentru perioada de programare 2021-2027 la nivelul Guvernului României a fost adoptată OUG 88/2020 privind instituirea unor măsuri, precum și acordarea unui sprijin financiar pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021-2027, destinat finanțării prin POAT 2014-2020 și POIM 2014-2020. Astfel s-a propus finanțarea prin POAT 2014-2020 a pregătirii de proiecte în domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, infrastructură rutieră de interes județean, centre de agrement/ baze turistice/ tabere școlare și infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiective de patrimoniu (Ghid 5D), precum și pe domeniul specializării inteligente. În materialul prezentat aveți stadiul derulării acestor aspecte menționându-vă următoarele aspecte:

Pe partea de 5 domenii, au fost selectate pentru finanțare 21 fișe de investiții promovate de 19 autorități de la nivel regional și MTS cu care au fost încheiate acorduri de parteneriat. S-a completat cererea de finanțare aferentă acestui apel care a fost transmisă prin MySMIS în data de 27 noiembrie 2020. În acest sens rugăm pe toți partenerii acestui proiect să facă toate demersurile necesare pentru lansarea achiziției pentru selectarea consultatului care se va ocupa de elaborarea documentației, termenul de derulare a proiectului este foarte scurt și este necesară implicarea tuturor ca să folosim acești bani care ne ajută în dezvoltare.

Pe domeniul specializării inteligente, este un apel separat pentru fișă de investiții. Aici se aplică o schemă de ajutor de stat/minimis, având în vedere că pot aplica pe lângă autoritățile locale și întreprinderile, universitățile și alte entități implicate în acest domeniu. În acest sens cererea de finanțare la POAT se face doar de către ADR, ADR Centru a depus cererea în MySMIS în data de 2 octombrie 2020. Pentru accesarea fondurilor ADR Centru a elaborat un Ghid simplificat pentru potențialii solicitanți și a deschis un apel de depunere de fișe de investiții în data de 26.11.2020 cu depunere în perioada 30.11-20.12.2020.

În ce privește Schema de minimis "Digitalizare IMM-uri" din cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020, în data de 14 august 2020 a fost adoptată HG nr. 677 privind aprobarea Programului național de digitalizare a microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii, finanțat în cadrul Programului Operațional Competitivitate (POC) 2014-2020, valoarea Programului național fiind de 150 milioane euro, din care contribuția Uniunii Europene este de 127,5 milioane euro. Alocarea pentru Regiunea Centru este de 12.438.000 euro. Implementarea

Programului național de digitalizare a microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii va dura până la data de 31 decembrie 2023.

Beneficiarii eligibili ai Programului național de digitalizare sunt microîntreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii ce doresc finanțare pentru achiziționarea de echipamente și servicii IT&C, necesare digitalizării activității curente. Aceștia beneficiază de finanțare în baza contractului de subvenție încheiat între ADR și IMM, pe baza selecției aplicației de proiect depuse spre evaluare la ADR.

Valoarea finanțării nerambursabile acordate IMM-urilor în calitate de beneficiari ai ajutorului de minimis, este între minim 30.000 euro și maxim 100.000 euro, echivalent în lei (la cursul valutar înforeuro pentru luna octombrie de 1 EURO = 4,8721 lei). Ajutorul care se va acorda beneficiarului final al ajutorului de minimis sub formă de finanțare nerambursabilă este 90% din valoarea eligibilă.

Conform documentelor publicate în consultare publică – Schema de ajutor de minimis și Ghidul solicitantului, durata maximă de implementare a unui proiect (inclusiv realizarea cheltuielilor și depunerea cererilor de rambursare) este până în martie 2022, cu respectarea următoarelor etape:

- Evaluarea, selecția și contractarea proiectelor depuse de ADR – finalizată prin încheierea contractului de finanțare între ADR și OIPSI.
- Selecția aplicațiilor depuse de IMM-uri – maxim 6 luni de la semnarea contractului de finanțare cu OIPSI, finalizată cu încheierea contractului de subvenție între ADR și IMM.
- Implementarea aplicațiilor IMM-urilor – 9 luni (include activități de monitorizare, verificare achiziții, verificare rambursare/plată, inclusiv verificarea cererii finale a IMM).

În data de 20.11.2020, Consiliul Concurenței a avizat schema de ajutor de stat aferenta Digitalizării IMM, unde cele 8 ADR-uri vor juca rolul de subadministratori de schema. În perioada următoare se va lucra la elaborarea Ghidului Solicitantului pentru IMM-uri.

Vă mulțumesc, dacă aveți întrebări vă stau la dispoziție?. Dacă nu, o las pe colega mea Ovidia să prezinte PNRR și mecanismul de tranziție justă.

Doamna Ovidia Caba: Planul de Redresare și Reziliență este cel mai important instrument pe care Comisia Europeană îl pune în aplicare pentru finanțarea Programului Next Generation UE, program care a apărut ca răspuns la criza provocată de COVID-19 și la provocările tranziției verzi și digitale, cu scopul este de a oferi sprijin statelor membre în efortul de redresare. Bugetul global al Programului Next Generation EU este de 750 miliarde Euro din care 672,5 miliarde Euro au fost alocate Mecanismului de Redresare și Reziliență.

În urma dezbaterilor și negocierilor care au avut loc în perioada 17-21 iulie 2020 în cadrul Consiliului European, României i-a fost alocat un buget de cca. 30,4 miliarde EURO pentru Mecanismul de Redresare și Reziliență după cum urmează: 13,7 miliarde Euro sub formă de granturi și 16,6 miliarde Euro sub formă de împrumuturi.

Cadrul legal pentru operaționalizarea acestui mecanism este dat de Hotărârea nr. 80/2020 referitoare la propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență - COM (2020) 408 final și OUG 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului Național de Relansare și Reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență.

Conform propunerii de Regulament de instituire a Mecanismului de Redresare și Reziliență, Statele Membre vor accesa aceste fonduri în baza Planurilor Naționale de Redresare și Reziliență (PNRR) care stabilesc agenda statului membru în cauză în materie de reforme și investiții și măsuri de punere în aplicare a reformelor și a proiectelor de investiții publice prin intermediul unui pachet coerent. PNRR se vor înainta CE până în 30 aprilie 2021 în vederea evaluării și aprobării.

În 26 noiembrie 2020, Guvernul României a lansat în consultare publică propunerea de PNRR care va fi înaintată Comisiei Europene. Planul Național de Redresare și Reziliență este documentul strategic al României prin care sunt stabilite domeniile de investiții și reformele necesare pentru ameliorarea stării economice la nivel național

precum și creșterea capacității de reziliență a României, cu respectarea condițiilor de tranziție verde și digitalizare, dar și pentru asigurarea unei creșteri economice pe termen lung și consolidarea capacității de reziliență la nivel național în perioade de criză pandemică.

Prioritățile naționale de investiții și direcțiile principale de reformă ale României au fost stabilite în acord cu Recomandările Specifice de Țară (RST) și Regulamentele Specifice ale Comisiei Europene.

Strategia de redresare și reziliență a României se bazează pe trei piloni ai dezvoltării:

1. Tranziția verde și schimbări climatice. Obiectivul acesteia este de a genera investiții în infrastructură pentru a ameliora starea economiei naționale, a crește accesibilitatea populației și a localităților urbane la rețeaua de transport TEN-T CORE & Comprehensive. Investiții în infrastructură care respectă cerințele privind tranziția verde și digitalizarea și cresc reziliența la schimbările climatice. Investiții în eficiența energetică pentru a reduce pierderile de energie dar și pentru a îmbunătăți standardele de locuit ale populației.
2. Servicii publice, dezvoltare urbană și valorificarea patrimoniului. Scopul acestui pilon este îmbunătățirea calității serviciilor publice prestate mai ales la nivelul marilor servicii publice din domeniul sănătății și educației precum și a calității serviciilor publice prestate la nivel local având drept scop final accesibilitatea populației la marile servicii publice, îmbunătățirea standardelor de locuit ale populației dar și creșterea calității vieții populației. Valorificarea patrimoniului cultural și natural al localităților urbane pentru a asigura îmbunătățirea serviciilor prestate populației inclusiv cu scopul de a asigura ameliorarea stării economice la nivel local. Bugetul alocat acestui pilon este de 6,5 miliarde Euro din care 3,6 miliarde revin proiectelor în domeniul sănătății.
3. Competitivitate economică, digitalizare și reziliență. Obiectivele acestui pilon sunt Creșterea competitivității mediului de afaceri prin acces la rețehnologizare, automatizări industriale, digitalizare precum și prin îmbunătățirea calității produselor și serviciilor obținute de acestea. Creșterea aportului activităților de transfer tehnologic la obținerea de produse și servicii inovative competitive pe piață, digitalizarea activităților pentru marile servicii publice din domeniul sănătății și educației. Creșterea capacității de reziliență a României în domeniul sănătății și a crizelor alimentare.

Având în vedere calendarul prevăzut de Comisia Europeană pentru elaborarea PNRR și implementarea proiectelor, cu necesitatea angajării cheltuielilor pentru 70% din fondurile alocate PNRR până la 31 decembrie 2022, și a 30% până la 31.12.2023, a fost emisă, la începutul lunii septembrie 2020, OUG 155/2020. Aceasta prevede măsuri pentru pregătirea documentațiilor tehnico-economice aferente proiectelor de investiții publice care vor fi finanțate din PNRR, în limita a 3% din valoare investițiilor. Beneficiarii finali ai proiectelor pot solicita maxim 3% din valoarea totală estimată a proiectelor pentru elaborarea documentațiilor tehnico-economice, în condițiile prevăzute de ordonanța de urgență.

Având în vedere implicarea ADR Centru în etapa de pregătire a documentațiilor tehnico-economice pentru proiectele de investiții finanțate din PNRR, pentru domeniile incluse la Art. 2 (1), litera b) din OUG 155/2020, precum și sumele importante alocate pentru finanțarea PNRR care vor avea un impact substanțial asupra dezvoltării comunității în cursul lunilor septembrie și octombrie 2020, au fost transmise adrese de informare și solicitare de informații pentru realizarea unui portofoliu de proiecte potențial finanțabile prin PNRR.

În urma solicitării noastre 19 autorități locale și 6 universități au transmis propuneri care totalizează peste 130 de proiecte cu o valoare de cca. 2,52 mld Euro, fără TVA.

Totodată, în urma analizei proiectelor propuse de către UAT-uri, dar și în urma consultărilor cu organizațiile de la nivel local și județean care au capacitatea de a propune proiecte cu impact semnificativ la nivel local, ADR Centru a transmis în luna octombrie propuneri și recomandări de modificare a OUG 155/2020, referitoare atât la includerea unor noi categorii de beneficiari eligibili (precum consiliile județene, parteneriatele între UAT, unitățile școlare etc), precum și la reducerea pragului minim de eligibilitate a proiectelor la un nivel care să reflecte valoarea reală a investițiilor, adaptate nevoilor și anvergurii proiectelor din Regiunea Centru

Referitor la Fondul pentru Tranziția Justă și pașii parcurși la nivel regional pentru identificarea teritoriilor eligibile, la începutul acestui an, Comisia Europeană a elaborat și publicat în dezbatere propunerea de regulament pentru operaționalizarea Fondului pentru Tranziție Justă, ca parte a Mecanismului pentru Tranziția Justă. Acesta susține unul din cele mai importante obiective de investiții ale UE în perioada 2021/2027: "O Europă mai verde, cu emisii scăzute de CO2 prin promovarea tranziției energetice curată și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea climatică și prevenirea și managementul riscurilor", obiectiv care contribuie la implementarea Acordului de la Paris.

Fondul pentru Tranziția Justă (FTJ) este unul din cei trei piloni ai Mecanismului pentru Tranziția Justă. Comisia Europeană a identificat în Raportul de țară 2020 al CE, anexa D, șase județe ca beneficiare ale FTJ: județele Dolj, Galați, Prahova, Mureș, la care se adaugă Gorj și Hunedoara, zone beneficiare ale unui Instrument teritorial Integrat. În procesul de programare a FTJ, Ministerul Fondurilor Europene a elaborat Memorandumul pe tema: Măsuri necesare operaționalizării Fondului de Tranziție Justă (Just Transition Fund) prin care stabilește un plan de acțiuni pentru identificarea teritoriilor finanțate din FTE, elaborarea planurilor de tranziție echitabilă și solicitarea de sprijin din asistența tehnică acordată de Comisia Europeană, realizarea angajamentului privind asigurarea parteneriatului local, elaborarea documentelor programatice și negocierea cu CE a planurilor de tranziție. Acest Memorandum lasă deschisă posibilitatea identificării de noi teritorii în regiunile și județele din România care să fie incluse în documentele de negociere cu Comisia Europeană și nominalizează încă patru județe din Regiunea Centru ca potențiale zone de acțiune: Alba (Zlatna, Cugir), Brașov (Făgăraș, Victoria), Harghita (Bălan), Sibiu (Copșa Mică).

Alocarea financiară propusă pentru România, din FTJ, este de 2,1 miliarde Euro (prețuri curente), alocări din Cadrul Financiar Multianual (936 mil Euro) și programul Next GenerationEU (1,2 mld Euro) la care se adaugă contribuția națională. Programul Operațional Tranziție Justă se află în elaborare, în coordonarea Ministerului Fondurilor Europene. În paralel se lucrează la elaborarea planurilor teritoriale. În cazul județelor deja selectate (În Regiunea Centru este județul Mureș) a fost demarat procesul de constituire a grupurilor de lucru locale/ județene și delimitarea teritoriului inclus în planuri. În realizarea planurilor teritoriale grupurile de lucru locale/ județene vor colabora cu MFE și asistența tehnică contractată pentru a identifica nevoile teritoriului și a intervențiilor necesare, plecând de la obiectivele Mecanismului și prioritățile POTJ.

Programul operațional Tranziție Justă, aflat în consultare publică, vizează:

- ✓ Prioritatea 1 - O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetării și inovării și a digitalizării
- ✓ Prioritatea 2 - O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse
- ✓ Prioritatea 3 - O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare
- ✓ Prioritatea 4 - O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă.

Pe măsură ce planurile teritoriale ale zonelor selectate pentru JTF și tipurile de intervenții necesare pentru a asigura tranziția acestora se vor contura, se va realiza și o analiză din punctul de vedere al corelării și complementarității cu Programul Operațional Regional având în vedere faptul că pentru aceleași categorii de intervenții nu poate fi solicitată finanțare din două programe operaționale.

Vă mulțumesc!

Domnul Csaba Borboly: Vă mulțumim dacă dintre membrii doresc să adreseze întrebări? Nu? Domnul Crețu aveți cuvântul.

Domnul Simion Crețu: Aș vrea să vă prezint o scurtă vedere de ansamblu. V-am prezentat aici mai multe oportunități care există în Regiunea Centru. Aș începe cu POR 2021-2023 care va schimba foarte mult modul de lucru. Organizatoric se impune pentru a fi acreditat sistemul, să avem o serie de noi atribuții. În ce privește activitatea de programare și gestionare a programului, noi a trebuit să înființăm o direcție de plăți, care acum se face prin Autoritatea de Certificare și Plăți. Va trebui să gestionăm neregulile, o evaluare a programului ca serviciu.

Noi lucrăm la structura organizatorică în viitor. Avem și un termen de la Comisei, ca până în februarie să le prezentăm propunerile, fiindcă apoi urmează un proces de acreditare.

OUG 88/2020, după cum ați văzut finanțăm 21 de proiecte care practic sunt documentații pentru pregătirea viitoarelor proiecte, pentru a putea fi depuse spre finanțare, a căror valoare este de 40 milioane lei și apoi avem o componentă pe secțiunea cercetare-dezvoltare –inovare, care acum e în curs de licitație. Pe Digitalizare cu 12,5 milioane euro la nivelul Regiunii Centru, pare puțin dar e pe zona privată, este destul de utilă, se vor putea digitaliza firmele. Contribuția proprie pentru întreprinderi și microîntreprinderi e de 10% și se vor rezolva niște probleme cu digitalizarea firmelor. La suma asta estimăm să avem 200 de proiecte. Probabil vom evalua 400-500, fiindcă mai e digitalizare care apare și pe PNRR și dorința noastră e ca dacă avem 300 de proiecte de 15 milioane euro să le băgăm la pachet.

PNRR e o chestiune foarte serioasă care ne preocupă pe toți, pornind de la bugetul de 30 miliarde de euro. Noi deja am prezentat oportunitatea la municipiile reședință de județ și la consiliile județene. O să continuăm. Deocamdată e în dezbatere publică. La întâlnirile pe care o să le avem în 16 decembrie cu primăriile de orașe, îl vom prezenta, deoarece am pornit o acțiune să facem un portofoliu de proiecte pentru PNRR. Nu vrem să dăm speranțe. Avem în prezent un portofoliu de 150 proiecte cu o valoare de 2,5 miliarde de euro. Sunt convins că nu sunt prezente toate proiectele fiind foarte multe proiecte ce pot fi inserate pe acest fond. La nivelul regiunilor acum se pregătește încă un fel de OUG 88 pentru PNRR și se pregătesc proiecte, și dacă am proceda egal, la nivel de regiune va fi un volum mare de proiecte depuse, cât și de gestionat aceste proiecte.

Mai e tranziția justă, un nou instrument care se adresează zonelor, unde CJ-urile sunt parteneri, pentru zonele ce au trecut prin restructurare după 1989 și au rămas cu anumite probleme, în general de mediu, de dezafectare industrială. Noi avem 6 județe aprobate de Comisie pentru România, județul Mureș fiind din regiune. Noi mai avem trei județe care sunt în discuție, la MFE, for decizional. Bugetul ajunge la 2,4-2,5 miliarde de euro, sunt sume pe care trebuie să le valorificăm. În acest spirit trebuie să venim cu altă structură organizatorică a ADR. În momentul în care se limpezesc treburile, deoarece la Mecanismul de Tranziție Justă suntem la nivel de discuții și viziuni, pe care le-am creat pentru acest program, MFE vrea să lucreze cu ADR-urile la ce înseamnă programarea și implementarea acestui proiect. Eu vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Csaba Borboly: Mulțumesc domnule director general. Dacă dintre colegi a scris cineva ceva ca întrebări sau intervenții?

Domnul Adrian Teban: Aș dori să spun eu ceva. Profit un pic că suntem în CDR și având în vedere că sunt oportunitățile astea cu Planul Național de Redresare și Reziliență și Fondul acesta pentru economie justă, știți că orașele mici și mijlocii au fost cam marginalizate, au rămas între Programul de Dezvoltare Rurală și POR-uri. Ar trebui să gândim niște mecanisme prin care colegii primari de orașe mici și mijlocii să aibă oarecum niște zone dedicate. Orașele mici și mijlocii, trebuie să recunoaștem, cele care sunt mai mari au avut oportunitatea să intre pe POR, dar cele mai mici, pe programele rurale n-au intrat iar pe POR a fost foarte complicat să aibă proiecte. Atunci, am vorbit și cu domnul Crețu, ar trebui să găsim niște mecanisme prin care orașele mici și mijlocii să fie sprijinite pe una dintre aceste priorități și oportunități care a apărut acum. Mulțumesc.

Domnul Simion Crețu: Pot răspunde? Noi instituțional, am fost atât la nivelul Agenției, cât și al CDR Centru, susținători pe documente și date, pe analize, a găsirii de soluții și finanțări pentru orașele mici și mijlocii. Vreau să vă spun că în POR 2014-2020, orașele mici și mijlocii erau aproape eliminate în totalitate. Rămâneau orașele mai mari, 25-30 mii locuitori care puteau merge pe mobilitate și alte proiecte. dar orașele mici fără strategie integrate de dezvoltare, sau plan de mobilitate urbană, ce să faci la un traseu de autobuz? Noi am pledat pentru Axa 13 la care vreau să vă spun, din memorie, impactul a fost destul de mare. Pe Axa 13 o să avem în jur de 45-46 de proiecte. Sunt câteva cu probleme. Valoare este de 100-200 milioane euro total. Se vor contracta, nu au trecut toate proiectele etapele respective. Sunt orașe mici cu 2-3 proiecte de dezvoltare. Un lucru bun. În continuare trebuie să

pledăm ca și la nivelul Asociației Orașelor să se facă un demers în acest sens. Îl susținem, e un demers tehnic. Dacă ați văzut documentele analizate, practic s-au făcut analize și studii de Banca Mondială cu orașele mari, acestea produc dezvoltare. Dar dezvoltarea regională la noi, când a apărut acum 22 de ani, o apărut cu principal obiectiv eliminarea disparităților, dar acum ajungem prin aceste programe să mărim disparități. E necesară o politică pentru orașele mici și mijlocii. Prin instrumentele pe care le-au avut comunele la dispoziție prin proiectele pe dezvoltare rurală și planul național de dezvoltare locală, a fost un instrument de dezvoltare. Prin PNRR va fi digitalizare și pe zona rurală, digitalizare pe zona administrației publice, lucrurile se vor dezvolta. Sunt domenii, pe zona educației, sănătății unde sunt cam împărțite, fiind și ministerele și autoritățile publice locale, beneficiari fiind oamenii, adică copiii, bolnavii ș.a.m.d. Noi dacă facem niște politici la București cu programe foarte mari și cu multă filozofie se implementează destul de greu. Noi instituțional vă stăm la dispoziție, dacă considerați că aveți nevoie de date, discuții, suntem deschiși parteneriatului pe care l-am avut mereu și vrem să-l continuăm.

Domnul Csaba Borboly: Acum pe chat room vă afișez o invitație pentru Fondul de Tranziție Justă. O să avem un dialog local luni, vor veni și doi euro deputați și mulțumesc ADR Centru că ne sunteți parteneri. Vă invit, pe dumneavoastră colegii din celelalte județe să participați. Va fi prin zoom, online și ar trebui să dezbatem tematic acest fond pe care noi considerăm că în această Regiune, Centru, ar fi binevenit și foarte util. Vă rog să participați să sperăm că li euro-deputații noștri și cei de la guvernare, PNL-ul ne va susține ca să putem avea acest tip de mecanism de susținere. Dacă mai dorește cineva să intervină sau dacă aveți întrebări legat de programul de luni? Va fi între ora 10-12. Alte întrebări pe aceste subiecte prezentate?

Dacă nu sunt, atunci trecem la următorul punct "Proiect de hotărâre privind aprobarea Actului Adițional de prelungire a Planului de Acțiuni de Comunicare 2020 al Europe Direct Regiunea Centru". Materialul l-ați primit, de fapt este vorba de o prelungire a activităților Centrului Europe Direct până în 30 aprilie 2021, s-a întocmit un Amendament prin care activitățile de comunicare ale Centrului Europe Direct Regiunea Centru au fost prelungite cu 4 luni, în anul 2021.

Dacă aveți întrebări legat de acest proiect de hotărâre? Nu, atunci vă rog să votați. Cu da, nu sau abținere. Votul este unanim, e aprobat în unanimitate

Mergem pe punctul zece. "Proiect de hotărâre privind aprobarea participării ADR Centru ca partener în proiectul "Regional Innovation cross learning tools to support Start-ups and SMEs"/ "Instrumente Regionale de Învățare Mutuală pentru susținerea start-up-urilor și IMM-urilor" și a co-finantării aferente bugetului propriu". Dacă doamna Ovidia Caba dorește să prezinte.

Doamna Ovidia Caba: Pe scurt este un proiect propus în Consorțiu și propune să dezvolte capacitatea noastră de a învăța împreună cu alte regiuni, pentru dezvoltarea de scheme de finanțare pentru startup-uri, pe noi ne preocupă în mod deosebit deoarece în viitorul POR vom dezvolta și noi astfel de scheme și aflăm care sunt cele mai bune practici dezvoltate de alte regiuni. Proiectul, dacă va câștiga va fi finanțat prin Orizont 2020. Bugetul nu e foarte mare, cca 500 mii euro, noi ca partener avem un buget de 31.000 euro cu finanțare 100%. Aveți mai multe informații în expunerea de motive.

Domnul Csaba Borboly: Dacă nu sunt întrebări vă rog să votați. Cu da, nu sau abținere. Votul este unanim, e aprobat în unanimitate.

Mergem la diverse. Cine vrea să ia cuvântul?

Dacă nu sunt intervenții închid ședința. Vă mulțumesc, a fost pregătită foarte profesionist. Felicit colegii de la ADR. Cred că dacă vom ține ședințe online ar fi bine să avem o țintă de două ore ca durată. Așa e și la Comitetul regiunilor, două ore online sunt optime pentru eficiență. Sper să ne revedem cât mai repede, sunt și colegi noi. Eu sper că vom avea susținere și la București și la Bruxelles și vom reuși să avem rezultate importante. Dacă nu aveți

alter intervenții, atunci eu mulțumesc pentru participare și vă doresc o zi frumoasă tuturor. Cei care puteți, vă rog să participați luni la dialogul local pe care o să-l organizăm. La revedere!

Drept pentru care s-a încheiat prezentul Proces Verbal.

**Președintele CDR Centru,
Csaba Borboly
Președintele Consiliului Județean Harghita**

Regiunea Centru, 9.12.2020

1ex GMC / NM / MA